



**ПІДСУМКИ СОЦІОЛОГІЧНОГО
ДОСЛІДЖЕННЯ
«ВИКЛАДАЧ ОЧИМА СТУДЕНТІВ»
(за результатами літньої
екзаменаційної сесії 2024-2025 н.р.)**



**ТЕРМІНИ ПОВЕДЕННЯ ЗБОРУ ІНФОРМАЦІЇ:
05.10-20.10.2025 року**

ЗАВДАННЯ ДОСЛІДЖЕННЯ

- оцінювання студентами якості освітнього процесу в Чернівецькому національному університеті імені Юрія Федьковича (за результатами оцінювання викладачів);
- вивчення пропозицій студентів щодо покращення навчального процесу.





МЕТОД ЗБОРУ ІНФОРМАЦІЇ – опитування методом анкетування (самозаповнення)

СПОСІБ ЗБОРУ ІНФОРМАЦІЇ онлайн за допомогою Google-форми

Програма підрахунку результатів розроблена студенткою ОП «Алгоритмічне та програмне забезпечення комп'ютерних систем» Діаною Каптар (керівник – доцент Фратавчан Валерій Григорович)

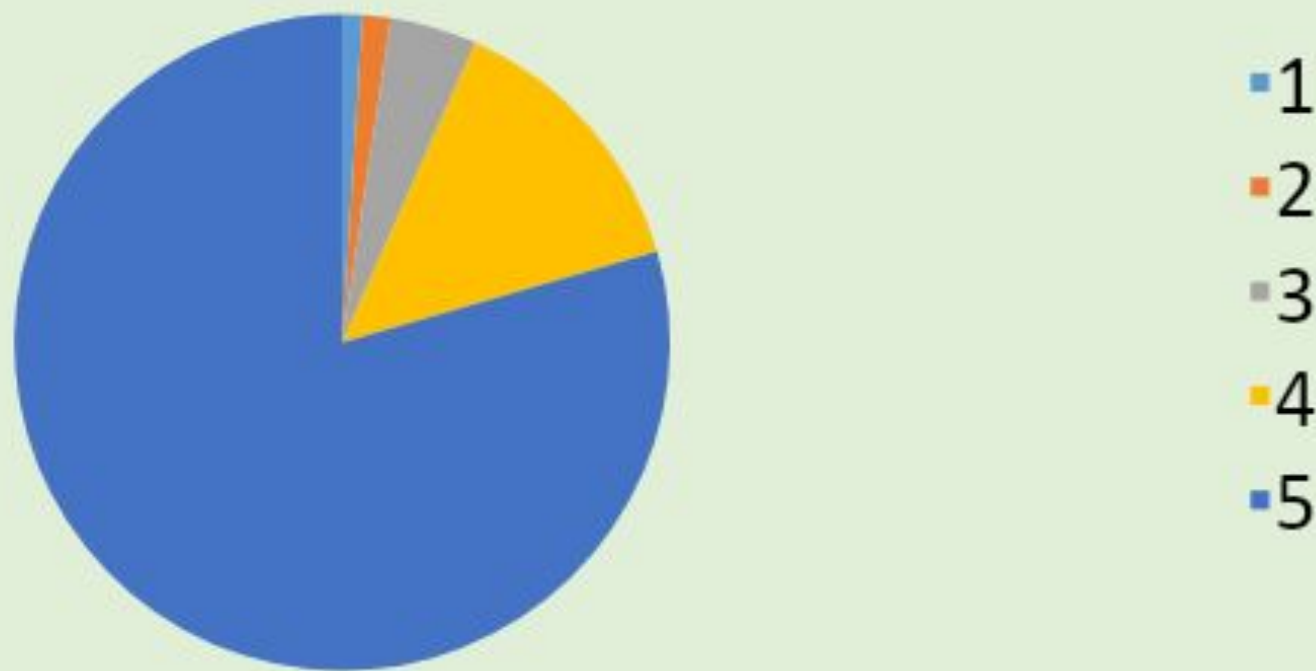
КІЛЬКІСТЬ УЧАСНИКІВ ДОСЛІДЖЕННЯ

2498 респондентів, було заповнено **7498** анкет з усіх факультетів, результати можна вважати репрезентативними щодо генеральної сукупності



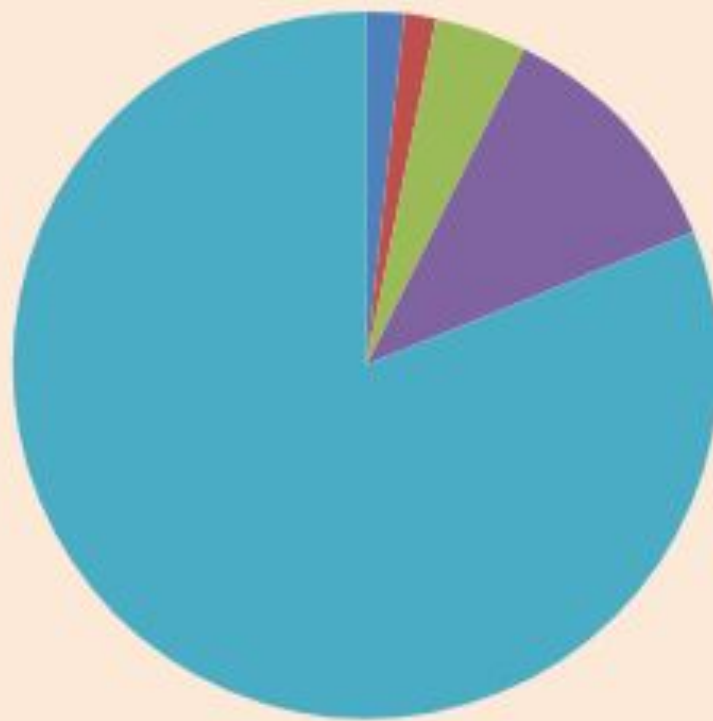


Наскільки повно викладач представив зміст дисципліни на першому занятті





Доступ до силабусу, робочої програми дисципліни на сайті університету

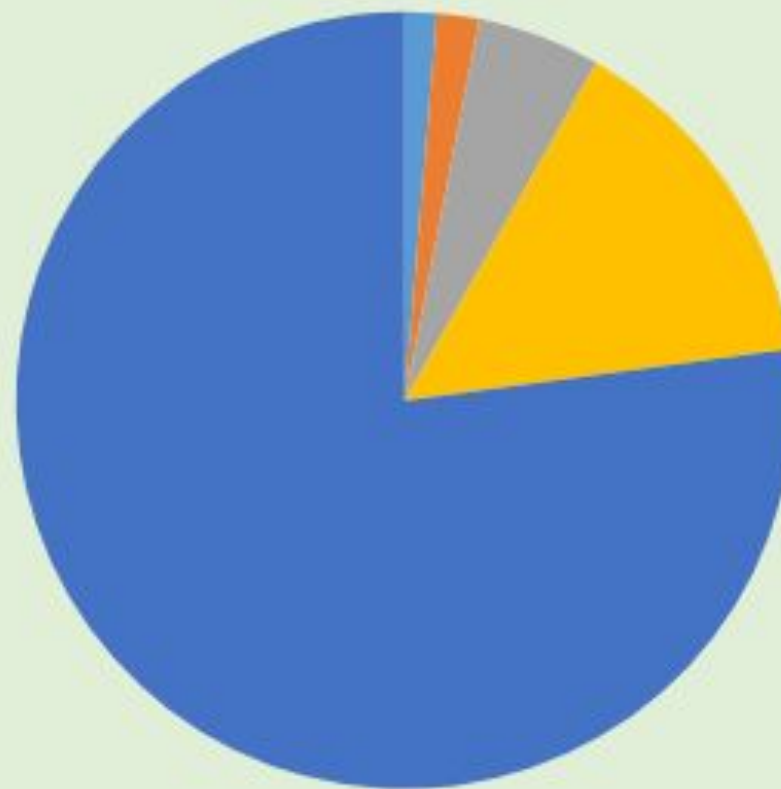


- 1
- 2
- 3
- 4
- 5





Організаційна культура викладача

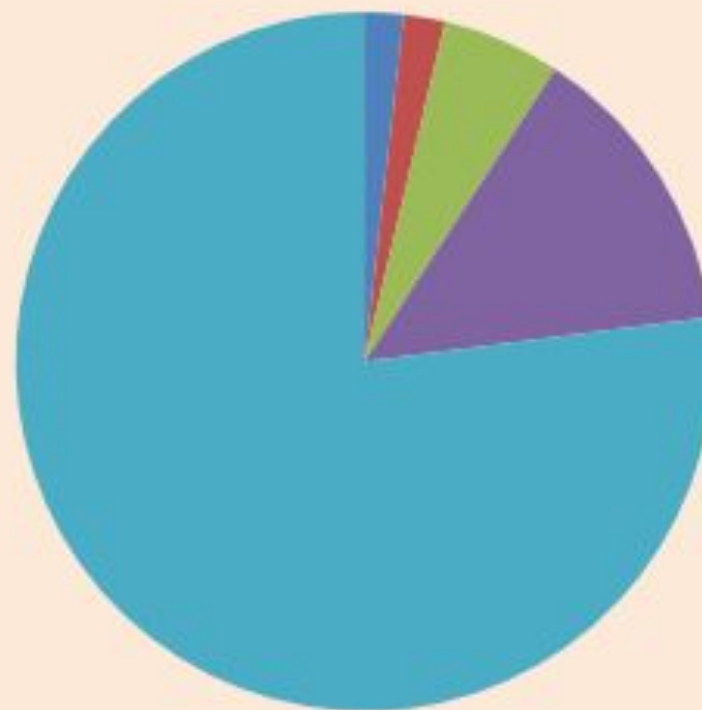


- 1
- 2
- 3
- 4
- 5





Об'єктивність та зрозумілість критеріїв оцінювання

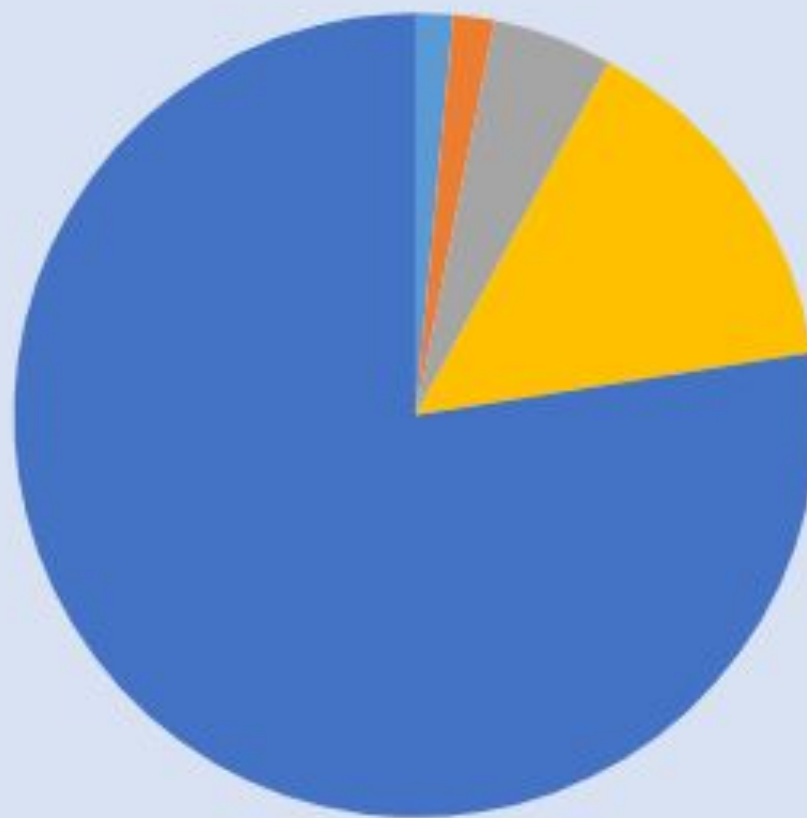


- 1
- 2
- 3
- 4
- 5





Чіткість, доступність, логічність та зрозумілість подачі матеріалу

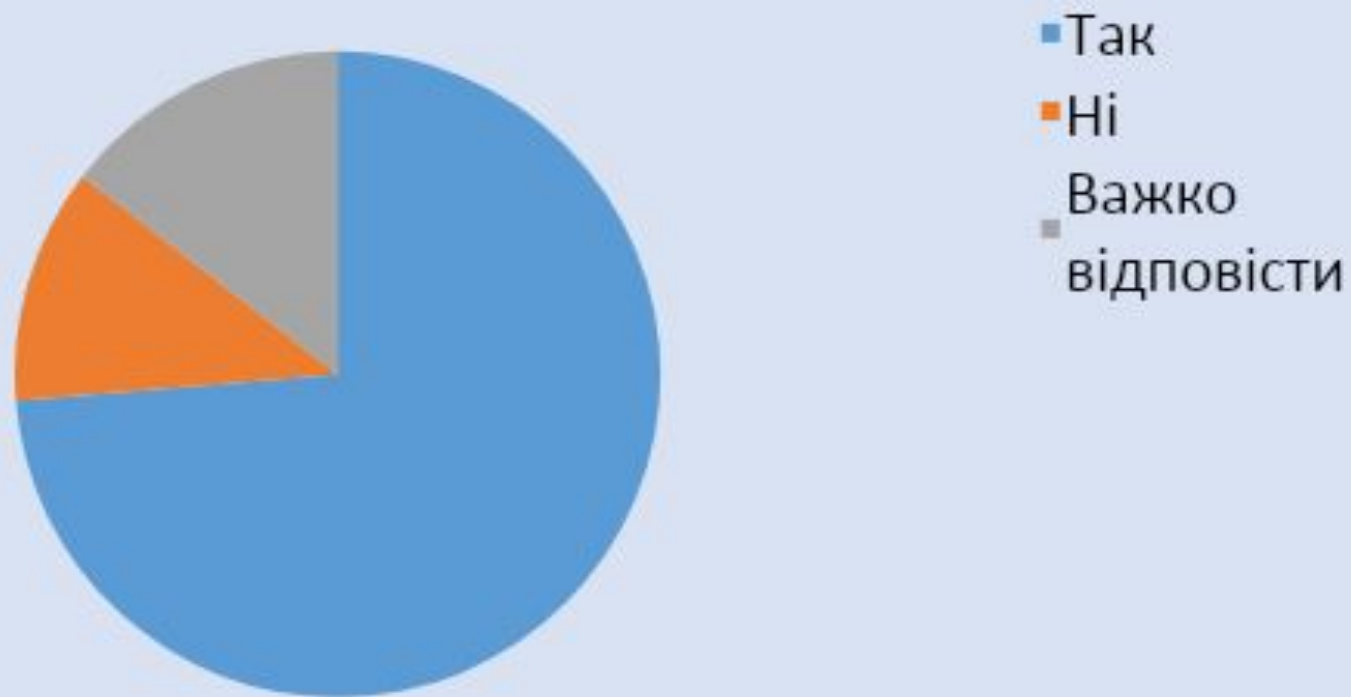


- 1
- 2
- 3
- 4
- 5



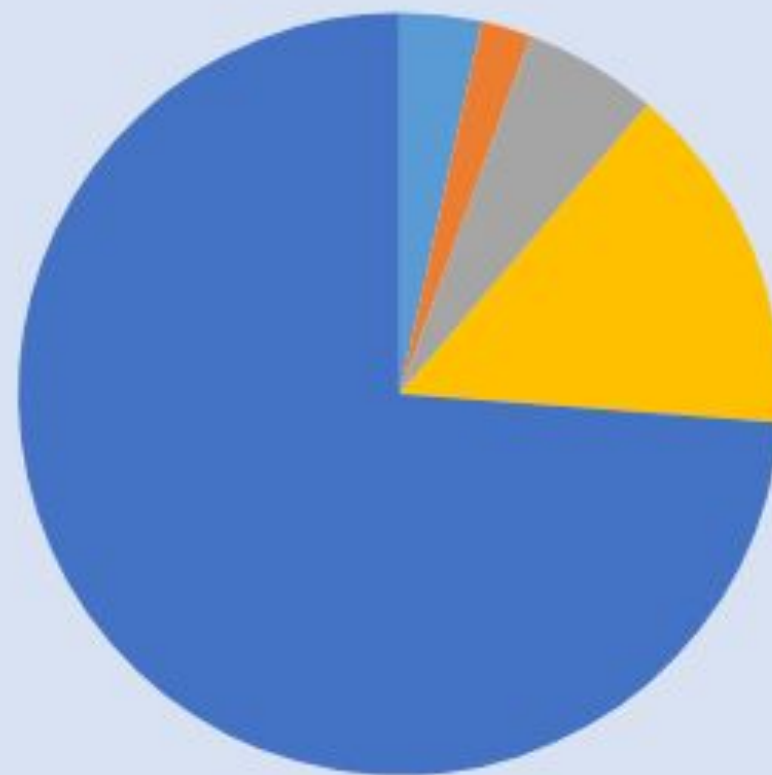


Використання інноваційних методів навчання





Якість наповнення дисципліни в Moodle

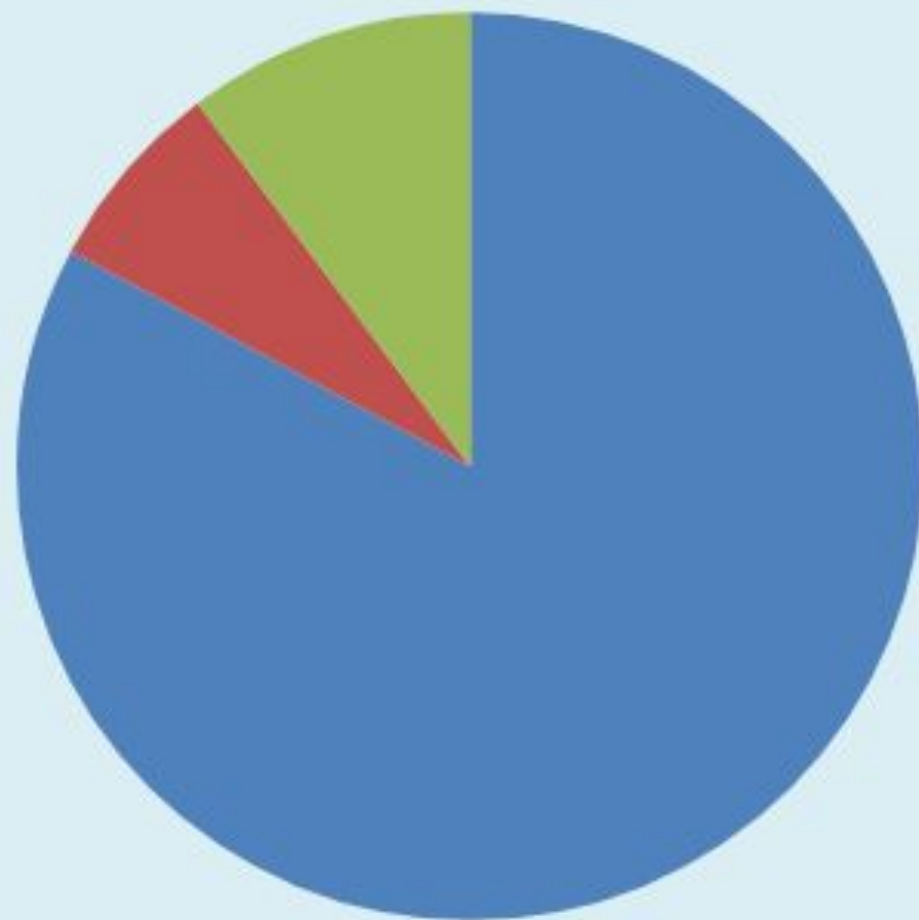


- 1
- 2
- 3
- 4
- 5





Інформування викладача про накопичені бали

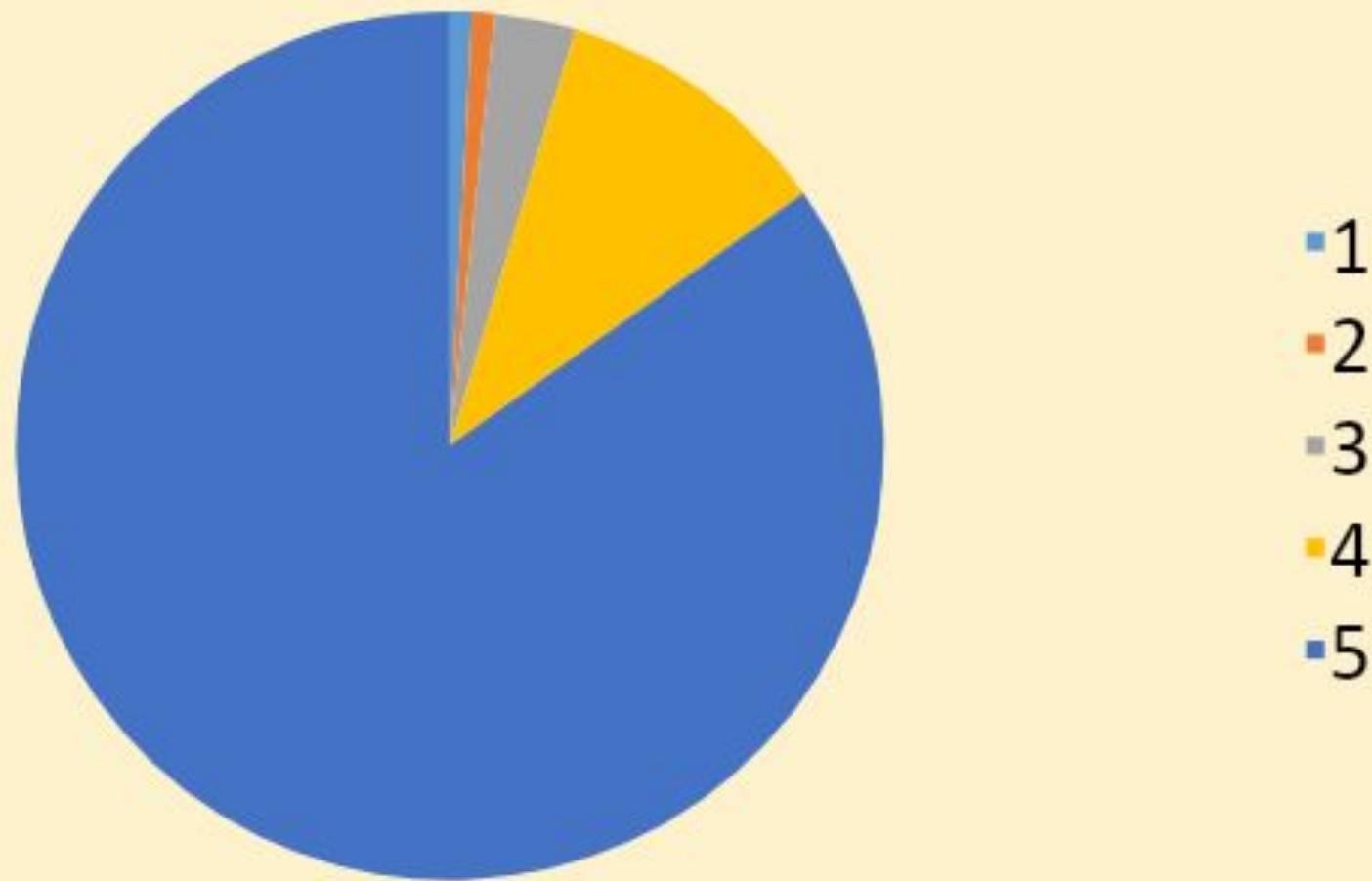


- Так
- Ні
- Важко відповісти



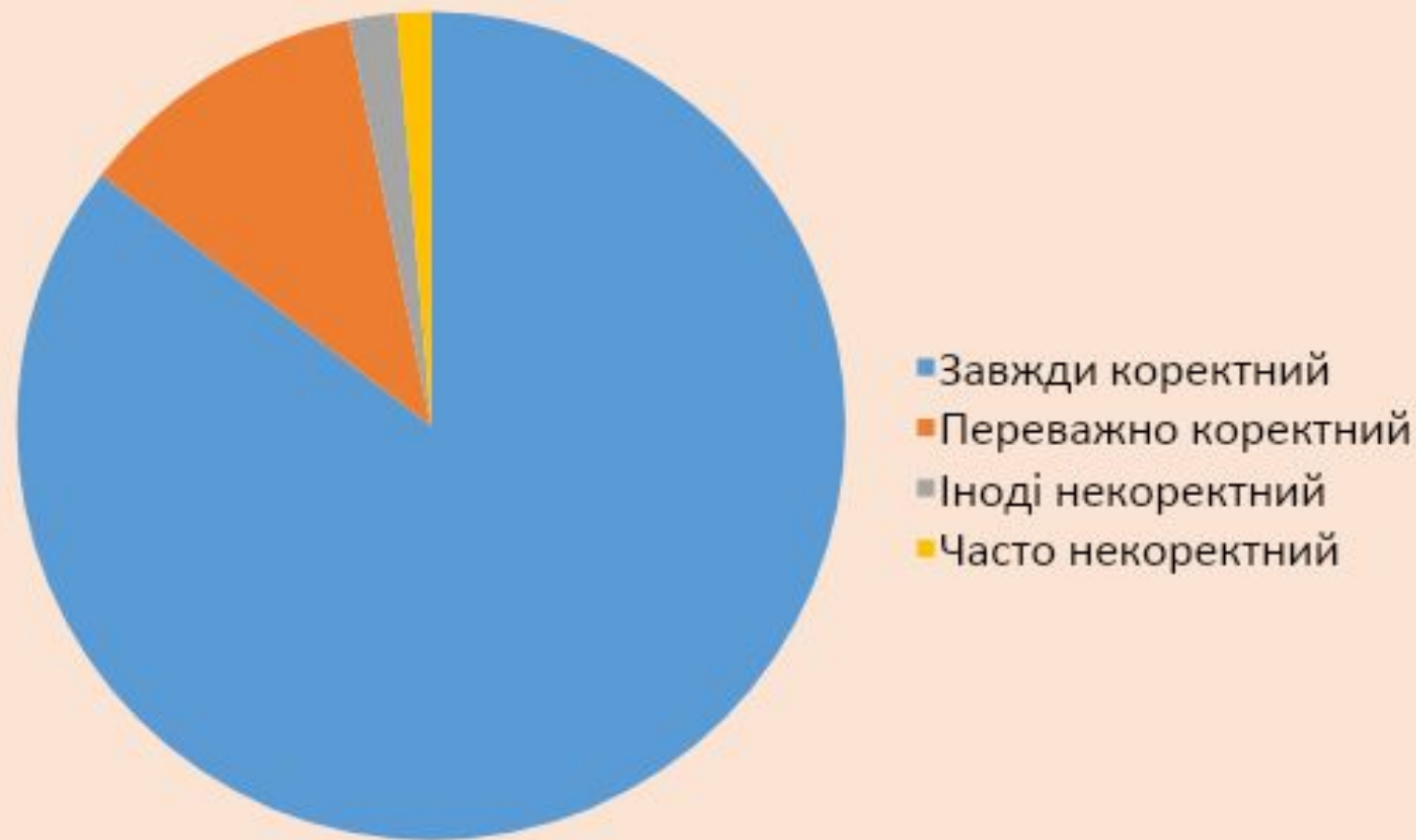


Володіння предметом, високий рівень інтелекту, широка ерудиція



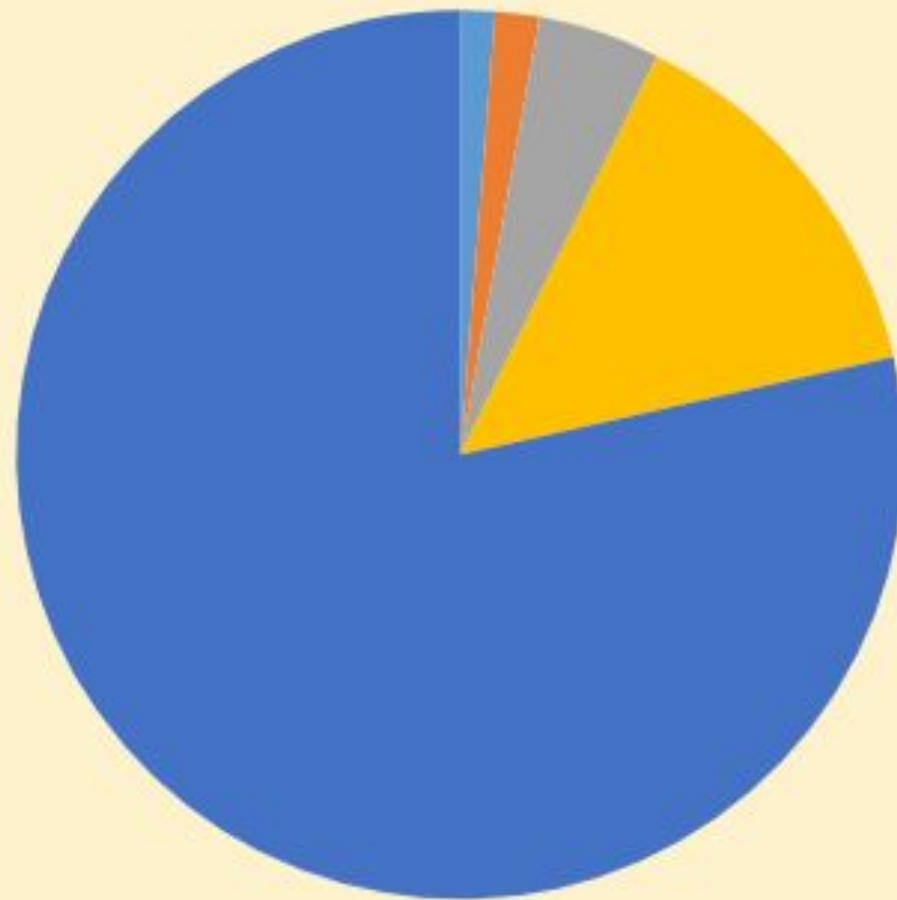


Коректність, доброзичливість і тактовність викладача у спілкуванні





Вміння пов'язати теоретичний матеріал з практикою

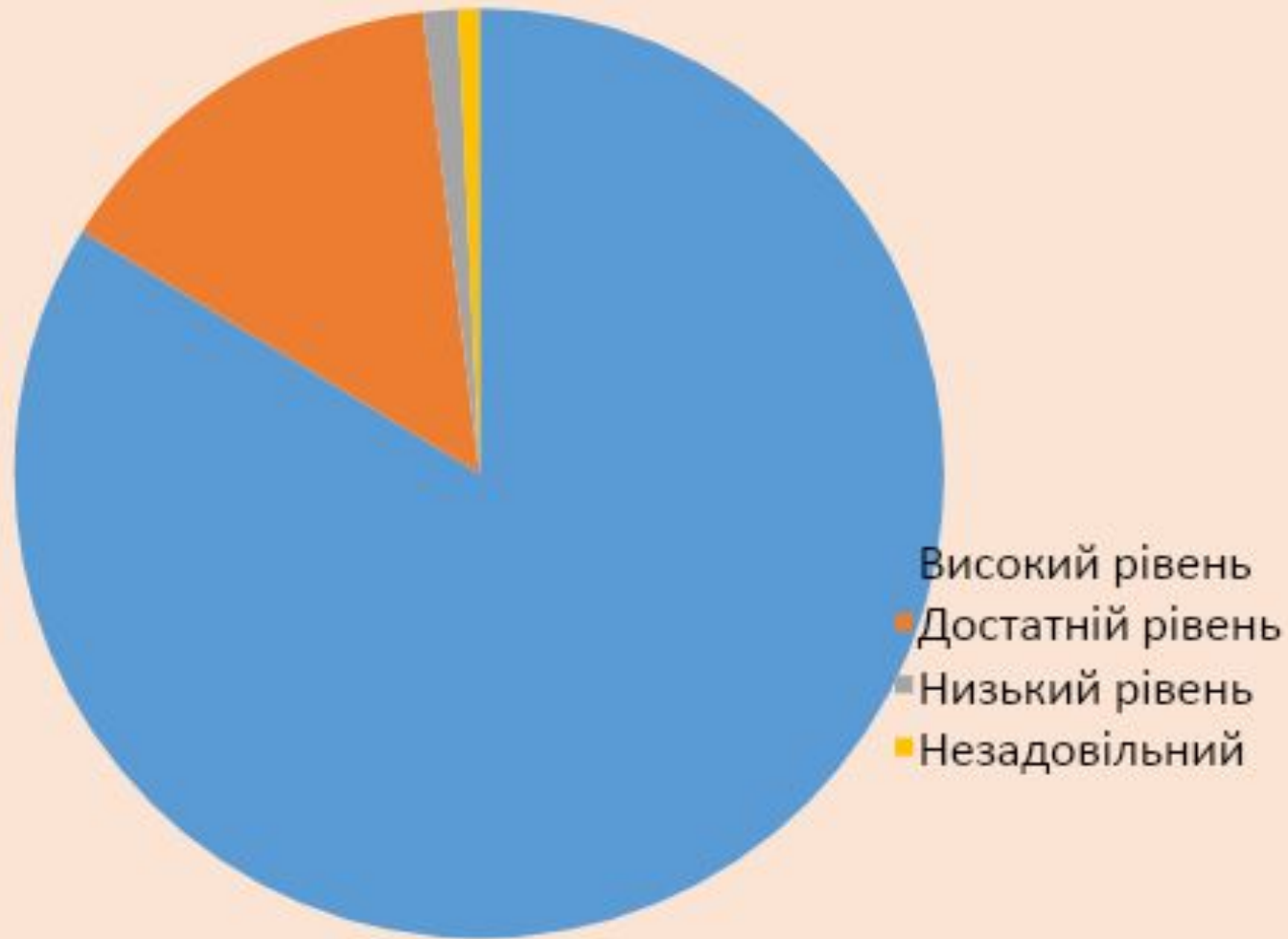


- 1
- 2
- 3
- 4
- 5





Культура мовлення викладача





Комфортне середовище, у якому кожен студент міг проявити себе

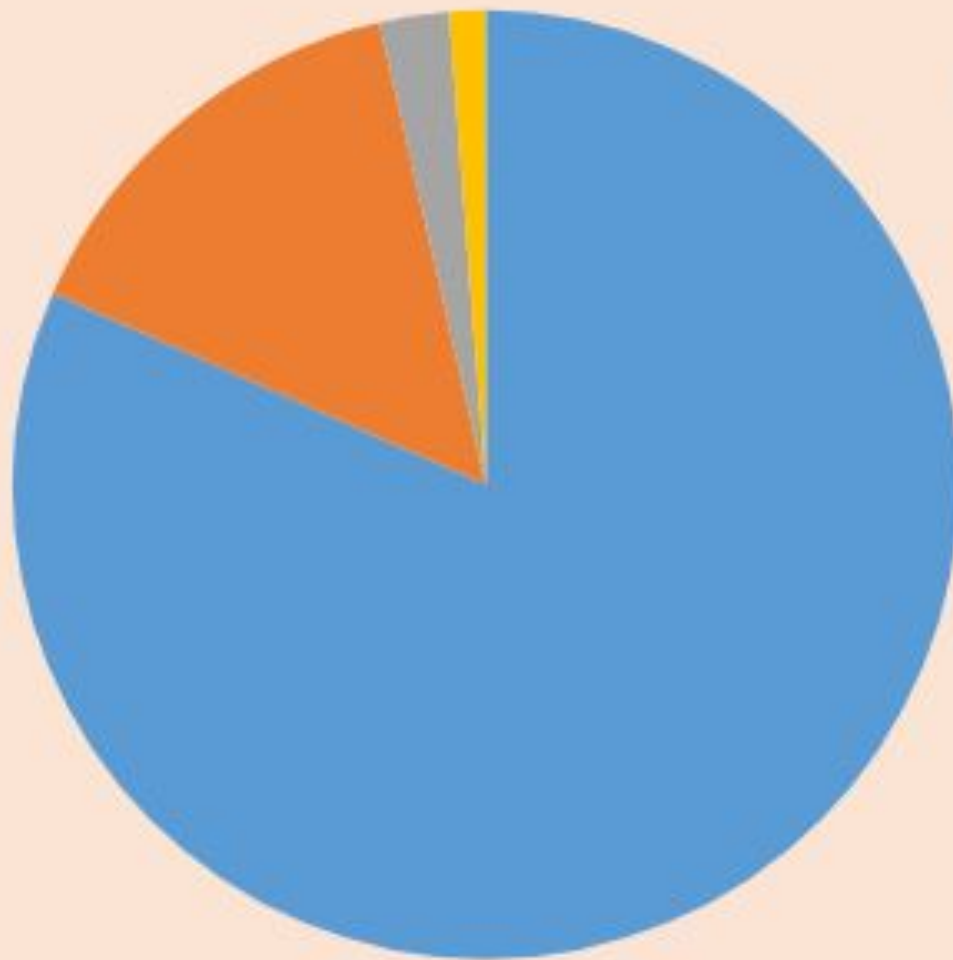


- Так, абсолютно комфортне
- Переважно комфортне, але були недоліки
- Скоріше ні, ніж так
- Ні, атмосфера була напруженою





Готовність надавати консультативну підтримку в позааудиторний час



- Так, завжди відкритий до спілкування
- Переважно так, але з обмеженнями
- Іноді надавав, але це було складно
- Ні, отримати консультації було неможливо





Практика списування під час виконання самостійних, контрольних робіт, на іспиті

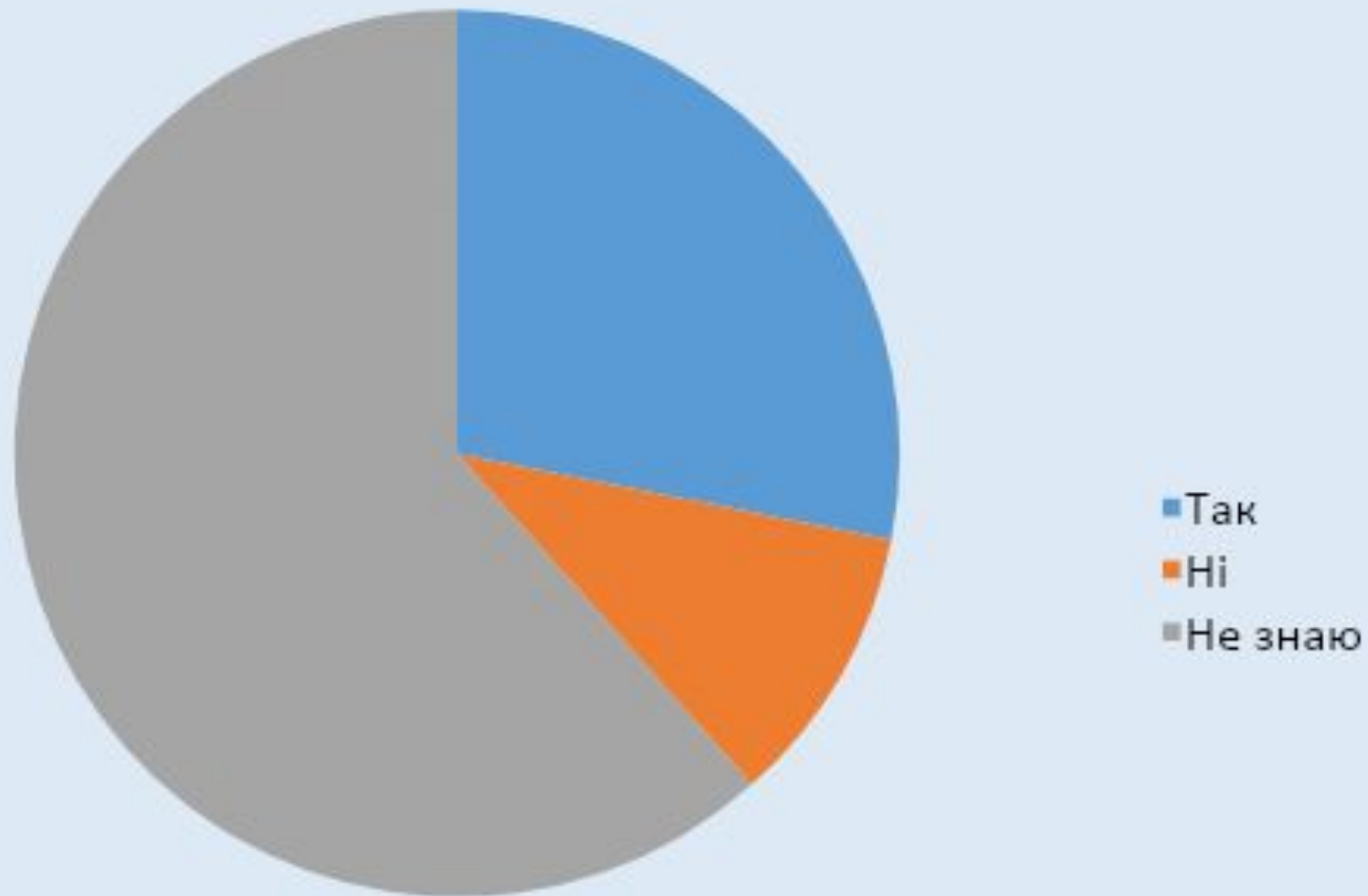


■ Так ■ Ні



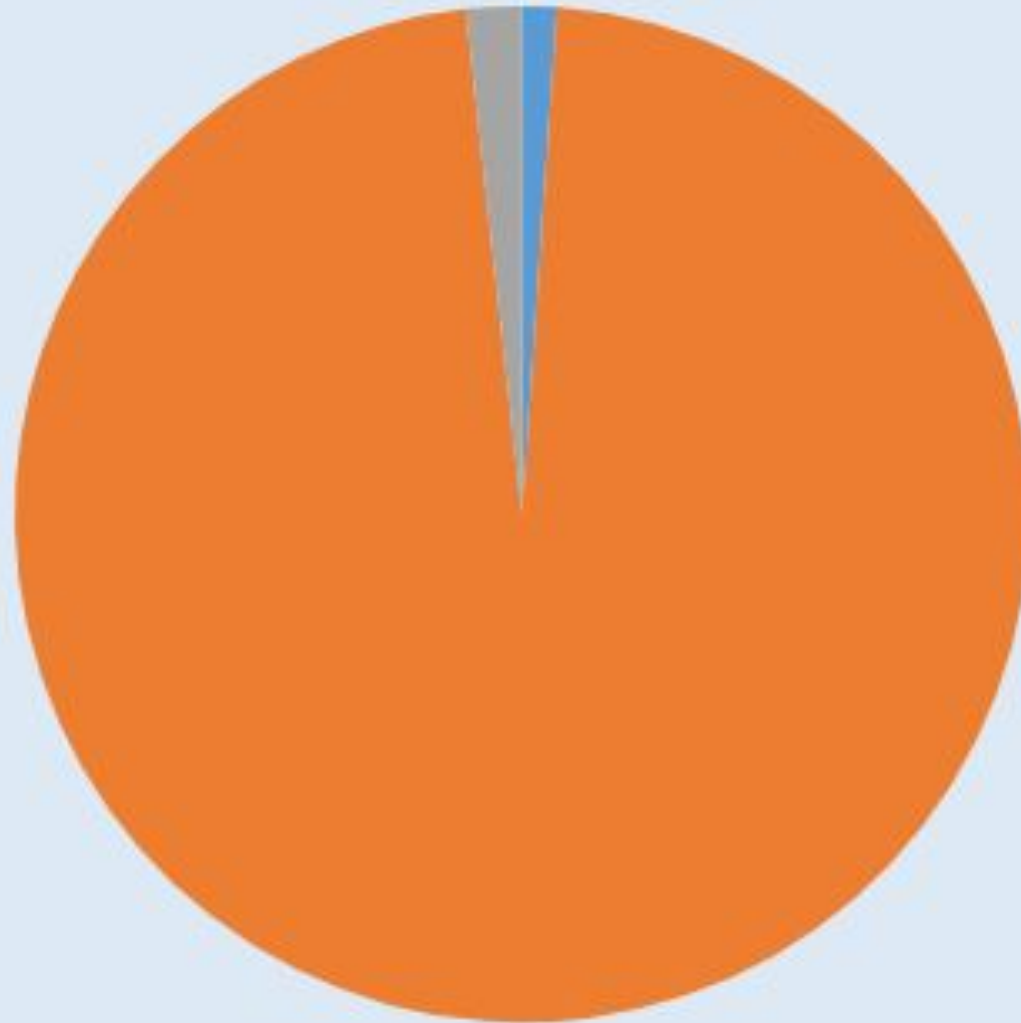


Проведення перевірки письмових робіт на виявлення плагіату





Корупційні явища



- Так
- Ні
- Не хочу відповідати

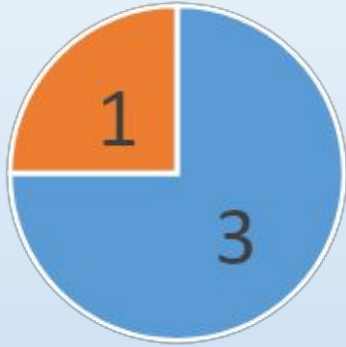




Чи доводилось Вам на цій сесії «віддячувати» викладачеві за оцінку знань

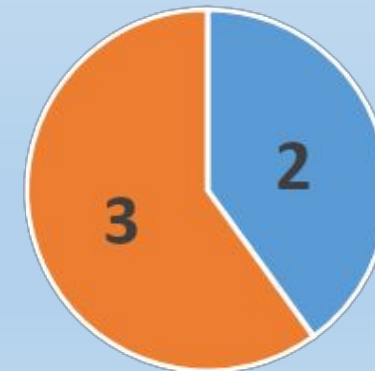
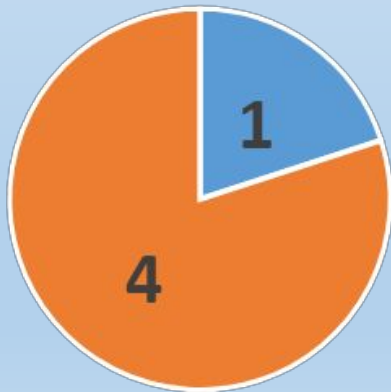
Географічний

Факультет архітектури



■ Так ■ Не хочу відповідати
Факультет педагогіки

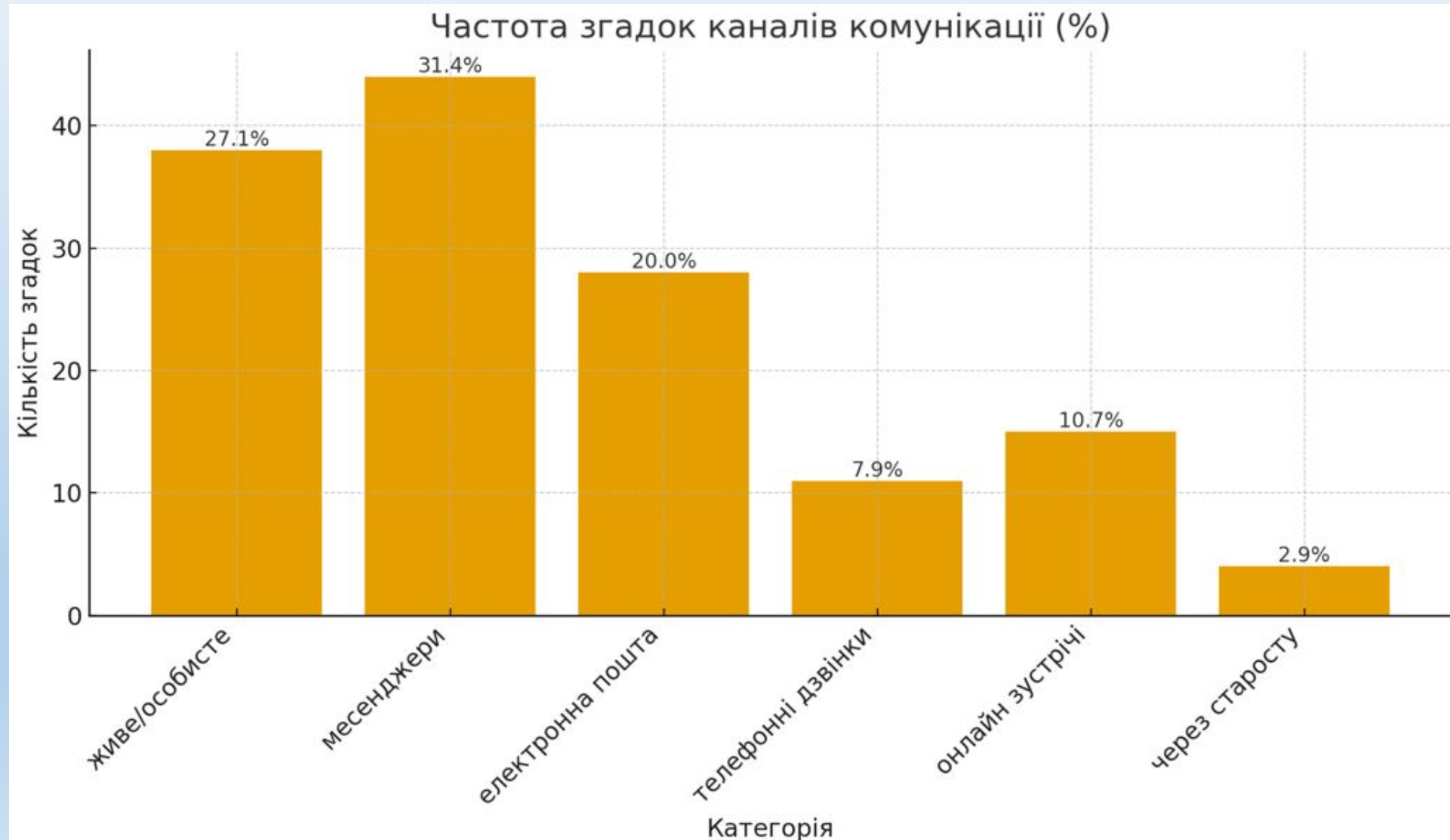
■ Так ■ Не хочу відповідати
Юридичний



■ Так ■ Ні

■ Так ■ Не хочу відповідати

Які засоби комунікації з викладачем найбільш ефективні для Вас особисто?





НАЙБІЛЬШ ПОПУЛЯРНІ МЕСЕНДЖЕРИ





З якими труднощами під час вивчення цієї дисципліни ви стикались?

Упередженість до мене та інших студентів

Дуже швидкий темп лекцій

Незрозумілий матеріал лекцій

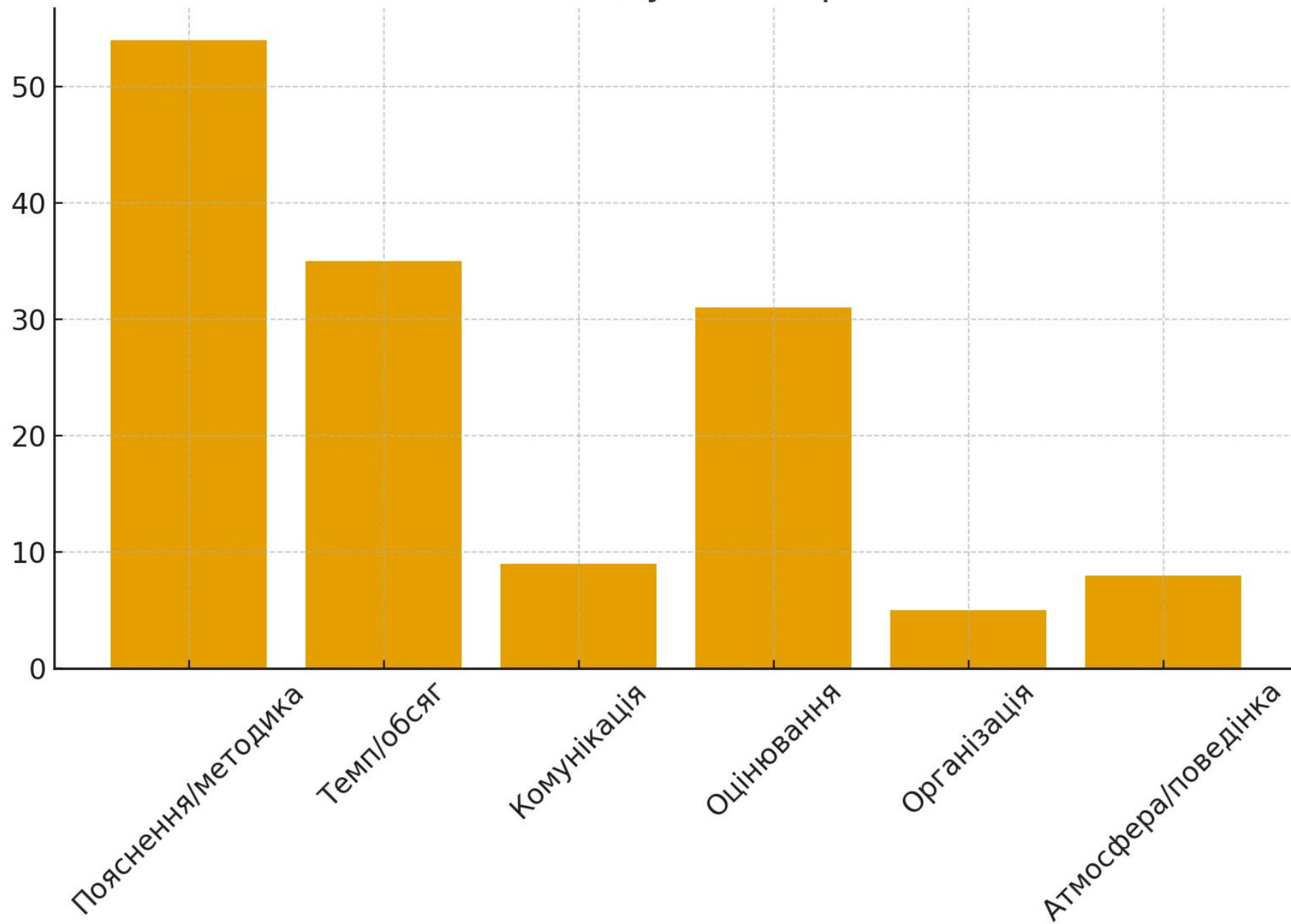
Некоректна поведінка викладача

Відсутність матеріалів в Moodle

Незрозуміла система оцінювання



Частота згадуваних проблем





1. Проблеми, пов'язані з викладанням матеріалу

1.1. Нечітке, непослідовне або недостатнє пояснення

- ✓ нечіткі або заплутані пояснення теорії;
- ✓ відсутність логіки або структури у викладі;
- ✓ недостатній зв'язок між теорією та практикою;
- ✓ плутанину у завданнях, невідповідність пояснень та їх змісту;
- ✓ відсутність або нестача прикладів.

1.2. Низька якість навчальних матеріалів

- ✓ відсутність презентацій у Moodle;
 - ✓ застарілі презентації;
 - ✓ відсутність доступу до текстів, що розглядалися на парі;
 - ✓ помилки у тестах, некоректні підкреслення.
- *«на мудлі не було матеріалу»*
 - *«застарілі дані презентацій»*
 - *«тести були сформульовані неправильно»*



1.3. Невідповідність курсу навчальним очікуванням

- ✓ викладачі відхиляються від силабусу;
- ✓ лекції та семінари не покривають заявлену тему;
- ✓ різні викладачі ведуть курс по-різному.

Приклади:

- ✓ *«виклад матеріалу не відповідає змісту курсу»*
- ✓ *«силабус не відповідає реальному змісту пар»*





2. Проблеми комунікації та взаємодії викладача зі студентами

Некоректне ставлення, емоційний тиск

- ✓ пониження студентів;
- ✓ образливі висловлювання;
- ✓ сексистські та мізогінні фрази;
- ✓ знецінення рівня знань;
- ✓ тиск, крик, створення напруженої атмосфери.

Приклади:

- ✓ *«понижував студентку за суржик»*
- ✓ *«сексизм, мізогінія»*
- ✓ *«атмосфера була напружена, студенти плакали»*
- ✓ *«некоректне ставлення»*





Непрозора, несправедлива або упереджена система оцінювання

- ✓ балів менше/більше ніж у розбаловці;
- ✓ неможливість перескласти;
- ✓ заниження балів без пояснення;
- ✓ оцінювання всієї групи замість індивідуальної перевірки;
- ✓ упередженість до студентів різних форм навчання.

Приклади:

- ✓ *«несправедливе оцінювання»*
- ✓ *«не зрозуміло як виставляють бали»*
- ✓ *«упереджене ставлення»*
- ✓ *«автомати лише бюджету, контрактникам ставлять гірше»*





3. Організаційні проблеми

3.1. Хаотичний розклад / відміна пар/запізнення викладача

- ✓ пари зміщувалися;
- ✓ відміни без попередження;
- ✓ викладач запізнювався

Приклади:

- ✓ *«часто лекції відміняли»*
- ✓ *«пари зміщувалися у непередбачувані дні»*
- ✓ *«викладач не приходив вчасно»*

3.2. Нереалістичні дедлайни

- ✓ дуже короткі терміни;
- ✓ дедлайн того ж дня;
- ✓ неможливість доздати роботу.





4. Психологічні та мотиваційні труднощі

Стрес і перевантаження

- велика кількість завдань
- тиск з боку викладача

- ✓ *«Атмосфера на лабораторних заняттях була дуже напружена... Частина студентів могла сидіти і плакати, вже просто сидіти в істериці, але ніхто не бачив в цьому проблеми»*
- ✓ *«Некоректні висловлювання в сторону групи... «ваша група для мене low commitment»... це сильно демотивує»*
- ✓ *«Дуже важкі лабораторні роботи... доводилось щодня виділяти по 2 години або сидіти за ними два дні — велике навантаження»*





Що найбільше сподобалося під час вивчення дисципліни?

1. Подача матеріалу

- Чітке, структуроване, доступне пояснення.
- Зрозуміла логіка викладу, без «води».
- Інтерактивність: вікторини, рольові ігри, дискусії.
- Використання презентацій, відео, візуалізацій.

2. Атмосфера та комунікація

- Дружня, доброзичлива та підтримувальна атмосфера.
- Можливість вільно ставити запитання та отримати допомогу.
- Поважне ставлення, відсутність упередженості.

3. Професійність викладачів

- Глибокі знання предмета.
- Вміння подати складне просто.
- Харизма, позитивність, сучасний підхід.
- Справедливе та прозоре оцінювання.





4. Практична спрямованість

- Велика кількість практичних, лабораторних і прикладних завдань.
- Виїзди на підприємства, практична взаємодія з фахівцями.

5. Застосування знань у реальних ситуаціях

- Аналіз реальних судових справ, економічних кейсів, життєвих ситуацій.
- Розуміння, «навіщо ми це вчимо» — зв'язок із майбутньою професією.

6. Організованість навчання

- Структуровані курси, чіткі лекції та семінари.
- Доступ до матеріалів у Moodle/презентаціях.
- Регулярні повторення, практичні вправи, підтримка під час помилок.





Що найбільше не сподобалося і що Ви могли би запропонувати для покращення вивчення цієї навчальної дисципліни

1. Надмірне навантаження

- ✓ Великий обсяг робіт, який важко виконати у встановлені терміни.
- ✓ Часті нові теми та завдання, відсутність часу на якісне опрацювання.

Цитата:

«Не завжди встигаємо докреслити один проєкт, як потрібно креслити вже інший»

2. Потреба в практичній спрямованості. Більше практики

- ✓ Бажання працювати з реальними прикладами, вправами, матеріалами.
- ✓ Потреба навчатися через діяльність.





3. Організаційні труднощі

Система здачі робіт

- Черги на здачу робіт і перевантаження викладача
- Студентам доводиться затримуватися після занять
«Змінити структуру здачі робіт, це займає як мінімум пару - часто треба залишитись після пари, бо велика черга»





ВИСНОВКИ

Дослідження засвідчило високий рівень залученості студентів та їхнє прагнення до якісної, сучасної й комфортної освіти.

1. Якість викладання загалом оцінюється позитивно.

Висока оцінка:

- зрозуміла та структурована подача матеріалу;
- професіоналізм і глибока предметна компетентність викладачів;
- доброзичливість, відкритість до діалогу, підтримка та індивідуальний підхід;
- інтерактивність навчальних занять (дискусії, рольові ігри, кейси, вікторини);
- практична спрямованість дисциплін, можливість застосовувати знання у реальних ситуаціях.





2. Виявлені проблемні місця:

- невідповідність між програмою, силабусом і фактичною подачею тем;
- відсутність або застарілість матеріалів у Moodle;
- непрозорі підходи до оцінювання;
- недоліки в комунікації (ігнорування, некоректні висловлювання, емоційний тиск);
- надмірне навантаження та нереалістичні дедлайни;
- організаційні збої (зміни розкладу, скасування пар, запізнення викладачів);
- психологічні труднощі, спричиненими стресом та напруженою атмосферою.





3. Студенти прагнуть більшої практичності та сучасності навчання

У багатьох дисциплінах студенти хочуть:

- більше практичних завдань, лабораторних робіт, симуляцій і вправ;
- використання сучасних цифрових платформ, мультимедіа та інтерактивних методик;
- виїзних занять, вивчення предметів через реальні кейси;
- зменшення надмірної теоретичності на користь прикладного навчання.





4. Комунікація та організація процесу є ключовими чинниками успіху

Найвищі оцінки отримують викладачі, які:

- своєчасно надають матеріали;
- зрозуміло пояснюють критерії оцінювання;
- створюють доброзичливу атмосферу;
- підтримують студентів та працюють у партнерській моделі.





РЕКОМЕНДАЦІЇ

Розвиток інтерактивних та практичних методів навчання

- Розширити використання інтерактивних форм роботи: дискусій, рольових ігор, брейн-рингів, симуляцій, групових завдань.
- Збільшити кількість лабораторних і практичних занять, особливо там, де студенти потребують діяльнісного навчання.
- Використовувати реальні кейси, приклади з професійної сфери та роботу поза аудиторією (виїзди, проєкти, польові дослідження).





Забезпечення прозорості та об'єктивної системи оцінювання

- Уніфікувати критерії оцінювання в межах кафедр і факультетів.
- Прозоро роз'яснювати оцінювання та показувати студентам, як підвищити свої бали.
- Мінімізувати вплив суб'єктивних чинників при виставленні оцінок.





Покращення комунікації між викладачами та студентами

- Підвищити культуру педагогічної комунікації: уникати різких висловлювань, знецінення, емоційного тиску.
- Заохочувати використання партнерського стилю взаємодії зі студентами: відкритість, повага, емпатія, підтримка.
- Стандартизувати правила комунікації: реагування на запитання, оголошення дедлайнів, надання матеріалів.

Оновлення та підтримка навчальних матеріалів

- Забезпечити повне та актуальне викладення матеріалів у Moodle.
- Заохочувати використання мультимедіа: відео, інтерактивних ресурсів, візуалізацій.
- Забезпечити доступність методичних матеріалів для самостійного опрацювання.





Підтримка та поширення кращих практик викладання

- Відзначати викладачів, які демонструють високий рівень професійності, емпатії та інноваційності
- Створити збірник «Кращі практики викладання» на основі позитивних студентських відгуків
- Проводити тренінги, майстер-класи для підвищення педагогічної майстерності





Звіт підготувала
кандидат соціологічних наук,
доцент кафедри філософії та культурології
ТЕТЯНА МЕДІНА

